

UNHCR: FNs Høykommissær for flyktninger

Hva handler denne leksjonen om?

Gjennom eksemplet til UNHCR skal studentene lære hvordan internasjonalt samarbeid og humanitært arbeid er veier til en fredeligere verden.

Læringsmål:

- Elevene skal vite og forstå hva en flyktning er.
- Studentene vil forstå historien til UNHCR, behovet for deres eksistens og hva de gjør.
- Studentene vil reflektere over hvorfor noen mennesker blir tvunget til å forlate hjemmet sitt og hvilken innvirkning det har på enkeltpersoner, lokalsamfunn og land.

Materialer

- Powerpoint
- Elev PC eller nettbrett
- Oppgaveark til elever

Lysbilder

- Lysbilde 1: Tittellysbilde
- Lysbilde 2: Introduksjon til UNHCR
- Lysbilde 3: Introduksjon til UNHCR
- Lysbilde 3: Hva er en flyktningvideo
- Lysbilde 4: Flytte kart/merke og undre seg
- Lysbilde 5: Refleksjon

Bakgrunnsinformasjon:

FNs høykommissær for flyktninger (UNHCR) er et FN-organ med mandat til å hjelpe og beskytte alle fordrevne. Det har hovedkontor i Genève, Sveits, med over 17 300 ansatte som jobber i 135 land.

På slutten av 1940-tallet ble FN enige om at et organ var pålagt å føre tilsyn med globale flyktningespørsmål. FNs høykommissær for flyktninger ble grunnlagt som en underorganisasjon av generalforsamlingen ved resolusjon 319 fra FNs generalforsamling av desember 1949. Organisasjonen var kun ment å operere i 3 år, med start i januar 1951, på grunn av uenigheten av mange FNs medlemsland over implikasjonene av et permanent organ. UNHCRs mandat er å gi, på et ikke-politisk og humanitært grunnlag, internasjonal beskyttelse til flyktninger og å søke permanente løsninger for dem.

Det er for tiden mer enn sytti millioner mennesker på flukt over hele verden – det høyeste antallet som er registrert siden FNs flyktningorgan (UNHCR) begynte å samle inn statistikk. Minst femten konflikter har brutt ut eller herjet rundt om i verden siden

2010, noe som har bidratt til denne krisen. Halvparten av verdens flyktninger har kun kommet fra tre krigsherjede land: Syria, Afghanistan og Somalia. Bare i Syria, hvor en brutal borgerkrig har rast siden 2011, har over 5,5 millioner forsøkt å redde seg selv og familiene sine ved å flykte fra landet, mens 6,6 millioner har blitt fordrevet innenfor landets grenser. Millioner av flyktninger bor, ofte i overfylte leire, i Tyrkia, Pakistan, Libanon, Iran, Jordan og Etiopia. Millioner av andre har flyktet til Europa og andre land rundt om i verden.

Bilder av historien til UNHCR: <https://www.unhcr.org/en-us/history-of-unhcr.html>

Nøkkelfakta:

- UNHCR er forkortelse for "FNs høykommissær for flyktninger"
- UNHCR er en internasjonal hjelpeorganisasjon etablert av FN
- Hovedformålet med UNHCR er å hjelpe mennesker som av flere grunner har blitt tvunget til å flykte.
- Deres hovedkvarter er i Genève i Sveits.
- UNHCR ble opprettet i 1950, under kjølvannet av andre verdenskrig.
- Etter andre verdenskrig hjalp UNHCR millioner av europeere som hadde flyktet eller mistet hjemmene sine.
- I 1955 mottok UNHCR Nobels fredspris for deres innsats for å lege krigens sår ved å gi hjelp og beskyttelse til flyktninger, mest i Europa, men også resten av verden.
- På 1960-tallet ble det meste av arbeidet deres utført i Afrika, etter avkoloniseringen som startet mange flyktningkriser på kontinentet.
- På 1970-tallet gjorde UNHCR en betydelig innsats for å repatriere flyktninger i Asia, Afrika og Latin-Amerika
- På 1980-tallet var verdens flyktningproblem fortsatt større enn noen gang før, og fortsatt mest i afrikanske land.
- I 1981 mottok UNHCR en andre Nobels fredspris for det som hadde blitt verdensomspennende bistand og for å fremme grunnleggende rettigheter for flyktninger (flyktningkonvensjoner)
- UNHCR har nå mer enn 17 500 ansatte i 135 land
- I 2020 hadde UNHCR 70-årsjubileum og i disse årene har de hjulpet over femti millioner flyktninger over hele verden.

Nøkkelvokabular:

- **Flyktning:** en person som har blitt tvunget til å forlate landet sitt for å unnsnippe krig, forfølgelse eller naturkatastrofer.
- **Internasjonal samarbeid:** En universell modus for samhandling mellom to eller flere land basert på deling av forskningsresultater, produksjon, handel, beskyttelse av investeringer og industriell kunnskap.
- **Asylsøker:** en person som har forlatt hjemlandet som politisk flyktning og søker asyl i et annet.
- **Internt fordrevne:** noen som blir tvunget til å forlate hjemmet sitt, men som forblir innenfor landets grenser.
- **Statsløse mennesker:** noen som i henhold til nasjonale lover ikke nyter statsborgerskap – det juridiske båndet mellom en regjering og et individ – i noe land.
- **Flyktningkonvensjonen:**

Tid: 40 minutter

Trinn

- **Oppvarming (5 min):**
 - Dra nytte av elevenes forkunnskaper ved å varme opp klassen med noen av de følgende spørsmålene (se svar i nøkkelfakta-delen ovenfor). Noter elevenes svar og tanker på tavlen eller på kartpapir:
 - Hva tror du internasjonalt samarbeid betyr?
 - Hva tenker du på når jeg sier ordet "flyktning"?
 - Hva er noen grunner til at flyktninger kan flykte?
 - Hva skal til for at du er villig til å flytte hjemmefra?
- **Introduksjon (10 min):**
 - Bruk lysbildene til å introdusere UNHCR for elevene.
 - Se [denne korte videoen](#) for å utforske hva en flyktning er. Etter å ha sett videoen kan du lede en rask diskusjon og stille elevene følgende spørsmål:
 - Hvem er en flyktning?
 - Hva må til for at du skal få flyktningstatus?
 - Hva er flyktningkonvensjonen?
 - Hva er en asylsøker?
 - Bor det noen flyktninger i samfunnet vårt?
- **[Dataanalyse](#) (10 min):**
 - Vis [denne nettsiden](#) med data om globale flyktningstrender som elevene kan utforske.
 - Utforsk siden som en hel klasse eller la elevene utforske to og to på en datamaskin eller nettbrett.
 - Mens elevene utforsker nettsiden, be dem registrere ideer i to kategorier: «Jeg legger merke til» og «Jeg lurer på»
 - Når elevene har tilstrekkelig utforsket og registrert tankene sine, kommer de sammen og lager et klasseoversikt over merknader og undring.

Avhengig av tid, studentinteresse og ønske, velg en av følgende aktiviteter å utforske:

- **Brevskriving**
Skriv brev til nyankomne flyktninger om hvordan livet er på skolen i landet deres. Brev kunne sendes til mottak og deles med unge asylsøkere.
- **Kunstkonkurranse Ungdom med flyktninger**
[Youth with Refugees Art Contest](#), organisert av UNHRC, oppfordrer unge mennesker over hele verden til å bruke kreativiteten sin til å støtte mennesker som er tvunget til å flykte. Sjekk lenken for årstema og instruksjoner om hvordan du deltar.
- **Refleksjon/avslutning (5-10 min):**

- Individuelt, la elevene brainstorme tre måter de kan hjelpe flyktningungdom i landet deres. For å få elevene til å tenke, be elevene forestille seg at de måtte flytte til et annet land, spør dem:
 - Hva slags ting kan barn i det landet gjøre for å få dem til å føle seg velkomne?
 - Hvilke spørsmål kan de ha?
 - Hvilke ting tror de kan føles forvirrende eller annerledes, hvordan kan barn fra landet hjelpe?
- La elevene dele idédugnaden sin for å lage en full klasseliste over forskjellige ideer og strategier som kan brukes for å hjelpe flyktningungdom med å trives i deres nye hjem.